

Güvenilir referansları belirtilmek kaydıyla, "bu dünyada birbirimizle ve diğer tüm varlıklar ile uyum içinde yaşayabilmek" için gereken şu soruların cevaplarıdır.

Soru	Özü	Ayrıntıları
Soru 1	Nereye varılmak istendiği (yani vizyonu ¹ , Bir dini seçen bir kimsenin, seçmemiş olandan farklı olarak hangi büyük amaca erişmek istediği).	Örneğin: "Evren ile uyum içinde yaşamak"
Soru 2	Oraya niçin varılmak istendiği (yani misyonu, o amaç(lar)a erişme isteğinin temelinde hangi öz-niyetin bulunduğu).	Örneğin, "Tüm varlıkları kavrayan evrenin oluşum ve işleyişinin anlaşılıp, onunla uyum halinde (barış halinde) yaşamak".
Soru 3	Misyonu uyarınca vizyonunun tanımladığı yere, hangi kurucu ilkelere uyularak yürünmesi gerektiği	Yaşam süresince hangi ilkelere sadık kalacağı (Tıklayınız).

Kurucu ilkeler neler olabilir?

Örnek ilkeler	Açıklamaları
<p>1. Kul, varolan her şeyi kapsamak üzere, "kul hakkı'na saygı" (bkz. http://bit.ly/1n5Ujv2 "kul" maddesi) ve bu temel ilkeyi kollamak amacıyla:</p> <p>(i) Adil ol</p> <p>(ii) Sana güvenilir Emanet edilene zarar verme</p> <p>(iii) Ehliyet'e önem ver</p> <p>(iv) Görevi Liyakat'liye ver</p> <p>(v) Meşveret ile (danışarak) karar al ve</p> <p>(vi) Maslahat'a uygun (doğru'nun yanında, eğrinin karşısında) işler yap.</p> <p>Kısacası herhangi bir yolla herhangi bir şeye "zarar verme" (tıklayınız)</p>	<p>Burada "kul" kavramı ile tüm varlıkların bir bütün olarak değerlendirilmesi, birisini önceleyip diğerlerinin ihmal edilemeyeceği kastediliyor.</p> <p>Günümüzde ecocentrism olarak ortaya konulan yeni hukuk anlayışının temeli de "kul" kavramı ile eşanlamlı sayılmalıdır.</p> <p>Varlıkların haklarına saygı kavramıyla kast edilen, o varlıkların oluşturduğu büyük bütünün işleyişine uyum göstermek (teslim olmak); o işleyişin dışına çıktığında ise doğa kurallarının yaptırımlarına tabi olunacağı bilinmesi olarak anlaşılmalıdır.</p>
2. Aklını işlet , (bkz. https://kuranfihristi.net/fihrist/akıl)	Verili akıl ve işlevsel akıl için tıklayınız
3. "Tahkîki iman" (sorgulamaya dayalı iman) bkz. https://goo.gl/wyu1Yq	Tahkiki iman'ın niçin gerekli olduğu, birinci sorudaki amaç bağlamında daha iyi anlaşılıyor. Söz konusu "anlaşılma" ancak tahkik (sorgulama) yoluyla mümkündür. Tüm yargıların askıya alınması aslında bilim'in de temel ilkesidir.
4. İçtihat'a açıklık : Bütün bu ilkelerin uygulanma şekillerinin koşullara göre değişebilirliği	Hz. Muhammed'in, "Doğru içtihat yapan iki sevap, yanlış içtihat yapan bir sevap kazanır" şeklinde bir sözü rivayet edilir.

Bu kurucu ilke adayları yeterince doğurgan görünüyor. Bununla beraber, kapsanmamış olabilecek başkaca alanları içerebilecek maksim(ler) de bulunabilir. Güvenle söylenebilecek olursa, temel (kurucu) ilkeleri belirlenmemiş bir İslâm'ın, dirlik kaynağı olma işlevini yerine getiremeyeceği; bireysel yorumlara göre sürüklenip her türlü sapkın ideolojiye de kaynaklık eder hale gelebileceğidir.

¹ Vizyon, misyon ve değerler için daha anlamlı karşılıklar olarak sırasıyla "Büyük ve İddialı Sonuç", "öz-niyet" ve "öz-değerler" terimleri kullanılmaktadır. (Harvard Business Review, Reprint 96501, "Building Your Company's Vision", Collins & Porras, 1996)